Voortgangsrapportage inzake het externeveiligheidsbeleid
1 juli 2011

In onderstaande tekst worden de belangrijkste ontwikkelingen beschreven op het gebied van externe veiligheid, die sinds het publiceren van de negende voortgangsrapportage externe veiligheid op 7 december 2009 hebben plaatsgevonden.

Buisleidingen:
Het Besluit en de regeling externe veiligheid buisleidingen zijn voor de leidingen met aardgas en brandbare vloeistoffen op 1 januari 2011 in werking getreden. Voor de leidingen voor overige chemische stoffen zal dit nog in 2011 (uiterlijk 1 januari 2012) ook het geval zijn.
Om de risico's van leidingen te kunnen berekenen zijn de rekenprogramma's CAROLA en Safeti-NL aangewezen. De introductie van deze programma's is door het RIVM begeleid. Inmiddels is de sanering van knel- en aandachtpunten door de sector opgepakt.

Het planMER voor de Structuurvisie buisleidingen is in mei 2011 afgrond. Vanaf 1 juni is de zienswijzeprocedure gestart voor de ontwerp-Structuurvisie buisleidingen en de planMER. Tot 12 juli kan door een ieder een zienswijze worden ingediend. Vervolgens zal aan de hand van de zienswijzen worden onderzocht of de tekst van de ontwerp-Structuurvisie en de visiekaart nog aangepast moeten worden. Najaar 2011 wordt de definitieve Structuurvisie buisleidingen aan beide Kamers aangeboden. Het voornemen is om het borgen van de voor buisleidingen gereserveerde stroken uiterlijk 2013 via het Besluit Ruimte te realiseren.

Rekenprogramma CAROLA voor aardgastransportleidingen:
CAROLA (Computer Applicatie Rekenen Overige Leidingen met Aardgas) berekent aan te houden afstanden, waarbij mitigerende maatregelen worden gewaardeerd. De software is in mei 2011 met een 70-tal gebruikers geëvalueerd. CAROLA is eenvoudig in gebruik, werkt naar grote tevredenheid, kent inmiddels een 200-tal geregistereerde organisaties en wordt veel toegepast. Het is daarmee een belangrijk instrument geworden voor de uitvoering van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en bij bestemmingplannen.

Besluit en Regeling externe veiligheid inrichtingen (Bevi/Revi):
Het onder Bevi/Revi brengen van de mijnbouwinrichtingen maakt de implementatie van Bevi/Revi compleet. Verwachting is dat het aanwijzen van de mijnbouwinrichtingen per 1 januari 2012 gerealiseerd kan worden.
Natuurlijk vergt het stelsel daarna nog onderhoud en moet van mogelijk nieuwe risico's, zoals LNG-installaties of biogasinstallaties, bezien worden of deze ook onder Bevi/Revi gebracht worden.

Registratiebesluit:
De spoorgegevens afkomstig uit het basisnet komen pas in juli 2011 beschikbaar voor de risicokaart.
Daarnaast is er een actualiseringsslag gaande, waarbij is gestart met een zeer omvangrijke groep LPG-tankstations. Naar verwachting zal actualisering voortdurend aandacht vragen. De registratie van buisleidinggegevens is up to date. Wel zullen de gegevens bijgesteld worden op basis van de resultaten van de lopende sanering voor buisleidingen.

Transport gevaarlijke stoffen:
De Basisnetten voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg en water zijn in december 2008 aangeboden aan uw Kamer. Ook Basisnet Spoor is bijna gereed. Inmiddels is ook de voorbereiding van de wet- en regelgeving om deze basisnetten tot

stand te brengen in volle gang. De Raad van State heeft advies uitgebracht over het voorstel tot aanpassing van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Dit voorstel zal direct na de zomer aan uw Kamer worden aangeboden. Ook het Besluit transportroutes externe veiligheid zal later dit jaar worden voorgepubliceerd. In dit besluit wordt aangegeven op welke wijze bij ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden met de Basisnetten weg, water en spoor. Over de ontwikkelingen die samenhangen met het Basisnet wordt uw Kamer afzonderlijk uitvoeriger geïnformeerd.

Goederenemplacementen:
Op 1 juli 2010 is door gezamenlijke partijen (het toenmalige ministerie VROM, V&W en de Provincie Zuid-Holland in samenwerking met ProRail en de gemeente Zwijndrecht) de aankoop van de discotheek/partycentrum de Blue Lagoon gerealiseerd. Door het wegnemen van dit veiligheidsknelpunt is de mogelijkheid gecreëerd dat het emplacement Kijfhoek volledig gebruik kan maken van de vergunningsruimte ten behoeve van rangeermogelijkheden in het kader van de gewenste ontwikkeling van het Basisnet Spoor.
Op dit moment worden betreffende bestemmingsplannen aangepast waardoor er in de risicocontour van het emplacement Kijfhoek geen kwetsbare bestemmingen meer mogelijk zullen zijn. Na het vaststellen van het bestemmingsplan kan een revisievergunning voor het emplacement verleend worden en is uitbreiding van het aantal rangeerhandelingen vergunningtechnisch mogelijk.

Vuurwerkbesluit:
Het ontwerpbesluit tot wijziging van het Vuurwerkbesluit tot verbetering van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid ligt ter advies bij de Raad van State. Inzet is dat dit besluit op 1 oktober 2011 in werking zal treden. De implementatie zal vergezeld gaan van een tegelijk uit te brengen handreiking.
Na wijziging van de Wet milieubeheer en de Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob zal een wijziging van het Vuurwerkbesluit ingevoerd worden waarmee een vergunningstelsel voor importeurs van vuurwerk geïntroduceerd wordt. Dit importvergunningstelsel kan op zijn vroegst in 2013 in werking zijn.

Luchthavens:
Schiphol
De actualisatie van het luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB) zal in 2013 worden afgerond. De actualisatie van het LIB vindt plaats in samenhang met het experiment van het nieuwe stelsel van strikt geluidpreferentieel vliegen. De LIB-gebieden met beperkingen moeten zo robuust mogelijk zijn, zodat deze niet bij elke wijziging van het luchthavenverkeersbesluit (LVB) aangepast hoeven te worden. Over de actualisatie wordt advies uitgebracht door de Alderstafel.

Regionale luchthavens
Op 1 november 2009 is de Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML) van kracht geworden. Het Rijk blijft verantwoordelijk voor luchthavens van nationaal belang. Naast Schiphol zijn dit Rotterdam-The Hague Airport, Groningen Airport Eelde, Lelystad Airport, Maastricht-Aachen Airport en, als de luchthaven Twente een doorstart maakt, ook deze luchthaven. Op basis van de wetgeving zal voor ieder vliegveld van nationaal belang een Luchthavenindelingsbesluit en een Luchthavenverkeersbesluit moeten worden opgesteld, waarin onder meer de externe veiligheid wordt geregeld. Voor de overige luchthavens zijn de provincies verantwoordelijk. Zij dienen een luchthavenbesluit of luchthavenregeling vast te stellen. Hierin wordt ook de externe veiligheid geregeld.

Militaire luchthavens
De minister van Defensie zal in 2012 rondom militaire luchtvaartterreinen externe veiligheidszones hebben vastgesteld. Het beleid zal gebaseerd zijn op de Wet luchtvaart. Voor militaire helikopters zal uiterlijk in 2012 een onderzoek worden uitgevoerd naar een

berekeningsmethodiek voor externe veiligheid en op basis daarvan zal worden besloten of externe veiligheid van dit verkeer kan worden opgenomen in externe veiligheidszones.

Groepsrisicobeleid:
In mijn brief van 2 maart 2011 (TK, 2010-2011, 27801, nr75) heb ik aangegeven om samen met IPO, VNG en NVBR te willen komen tot een verbeterprogramma verantwoordingsplicht groepsrisico. Kort na de zomer zal het verbeterprogramma opgestart worden. Verwachting is dat in het najaar van 2012 duidelijkheid bestaat over de wijze waarop het breder gebruik maken van “good practices” zal gaan bijdragen aan een adequate uitvoering van de verantwoordingsplicht groepsrisico. Ook zal rond dat moment helderheid bestaan over de wijze waarop een ondergrens geïntroduceerd zal worden voor de verantwoordingsplicht in het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Security:
In het kader van het CBRN/E Actieplan van de Europese Commissie wordt er op Europees niveau gewerkt aan een verordening voor tot het verhogen van de security ten aanzien van bepaalde grondstoffen (precursors) die kunnen worden gebruikt voor het maken van zelfgemaakte explosieven en die op grote schaal voor particulieren verkrijgbaar zijn. Zelfgemaakte explosieven worden gezien als mogelijk wapen bij een terroristische- of criminele aanslag vanwege de vrije verkrijgbaarheid van deze grondstoffen (bepaalde chemische stoffen) en de beschikbare kennis. De voorgestelde maatregelen hebben vooral als doel dit risico te verkleinen door er voor te zorgen dat particulieren bepaalde chemische stoffen niet meer in handen kunnen krijgen.
Het voorstel zit momenteel in de onderhandelingsfase. De coördinatie van het dossier ligt bij de NCTb. Risicobeleid levert vakinhoudelijke ondersteuning op nationaal- en internationaal niveau.

LPG:
In februari 2011 zijn 28 LPG tankwagens (bestaande en nieuwe) van een hittewerende coating voorzien: dit zijn alle tankwagens van bij het Convenant LPG-autogas uit 2005 aangesloten vervoerders van LPG.
Eind 2010 is uit een VI-handhavings-onderzoek gebleken dat de saneringsoperatie vrijwel volledig is afgerond. In totaal zijn 160 tankstations in beeld gebracht waarbij mogelijk niet werd voldaan aan het Bevi. Daarbij zijn zestien LPG-tankstations aangetroffen die nog niet voldoen aan de eisen. In zeven van die zestien gevallen heeft de VI een juridisch verzoek bij het bevoegd gezag ingediend tot aanpassing of intrekking van de vergunning. De overige negen procedures zullen door de VI nauwlettend worden gevolgd om zeker te stellen dat deze situaties ook daadwerkelijk op korte termijn worden opgelost.

Adviesraad Gevaarlijke Stoffen (AGS):
Het huidige kabinet zet de lijn voort van overhevelen strategische advies taken AGS naar de Raad voor Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) en daarmee opheffen van de AGS. De intrekkingswet AGS en de instellingswet RLI lagen sinds februari 2010 voor behandeling bij Tweede Kamer, maar waren na de val van het vorig kabinet controversieel verklaard. De nota naar aanleiding van het verslag van de TK over de AGS intrekkingswet is op 15-2-2011 naar de TK gezonden (TK, 2010-2011, 32323, nr.6). De belangrijkste zorg van de TK is dat de taken van de AGS goed geborgd worden bij de RLI. In de nota is aangegeven dat de taken en deskundigheid van AGS goed worden geborgd bij de RLI en dat de AGS geen kennisinstituut is maar een adviesorgaan voor rijksbeleid.
Behandeling intrekkingswet AGS en instellingswet RLI heeft op 23 juni plaatsgevonden in de Tweede Kamer. Beiden wetten zijn door de Tweede Kamer aangenomen. Behandeling door de Eerste Kamer volgt na de zomer.

Munitie Actie Programma (MAP):
Het overleg over het laatst te beschouwen munitiecomplex (Ritthem, Zeeland) is in januari 2011 opgestart. Op welke wijze het op orde brengen van de externe veiligheid ter plaatse uiteindelijk vorm zal krijgen, wordt in hoge mate bepaald door de keuzes die bij

de invulling van de bezuinigings-taakstelling van Defensie worden gemaakt. Over de uitwerking wordt nauw contact met de gemeenten onderhouden.

Voortgang waterstof:
De Nederlandse Praktijkrichtlijn voor Waterstoftankstations (NPR 8099) is in augustus 2010 gepubliceerd. In Arnhem is in december 2010 het eerste Nederlandse openbare waterstoftankstation in gebruik genomen. Dit tankstation is gebouwd volgens de voorschriften uit deze NPR.
De verdere ontwikkeling van waterstoftoepassingen in voertuigen is nog moeilijk te voorspellen. Met de NPR 9099 is een praktijkrichtlijn voor het veilig ontwerp en beheer van waterstoftankstations voorhanden.

Nieuwe risico's:
Met het oog op een verkenning van mogelijke toekomstige ontwikkelingen die van belang zijn voor de externe veiligheid, heb ik TNO onderzoek laten doen naar de externe-veiligheidsrisico's van nieuwe stoffen. De conclusie van het onderzoek is dat er op het gebied van nieuwe stoffen geen externe-veiligheidsproblemen te verwachten zijn.
Voor bestaande stoffen met nieuwe toepassingen, zoals LNG (Liquefied Natural Gas), CNG (Compressed Natural Gas), biobrandstoffen, ondergrondse opslag van CO_2 en covergisting van mest, geldt dat hier mogelijk wel externe risico's spelen, waarvoor nader onderzoek nodig is.